

МОН УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
(УНУС)

ПРОГРАМА

фахового іспиту для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) (у тому числі іноземних громадян та осіб без громадянства) зі спеціальності 206 Садово-паркове господарство

Голова фахової атестаційної комісії

(підпис)

Ірина ПУШКА

Укладачі: д. с.-г. н., професор Валентин ПОЛЩУК, д. с.-г. н., професор Анатолій БАЛАБАК (гарант освітньої програми), к. с.-г. н., доцент Ірина ПУШКА, к. с.-г. н., доцент Юлія ВЕЛИЧКО; доктор філософії, викладач Олександра УКРАЇНЕЦЬ.

Схвалено вченою радою факультету лісового і садово-паркового господарства (протокол № 7 від 19 квітня 2024 р.).

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства (протокол № 4 від 16 квітня 2024 р.).

ВСТУП

Програма фахового іспиту передбачає перевірку здатності до опанування навчальної програми освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство на основі здобутих раніше компетентностей.

Програма містить змістові розділи дисциплін «Лісівництво», «Декоративні розсадники і насінництво», «Озеленення населених місць», «Садово-паркове будівництво», «Луківництво і газони».

Фаховий іспит має за мету перевірку рівня фахової підготовки абітурієнта і оцінювання готовності вступника до опанування освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство.

Обов'язковим є дотримання вступниками засад академічної доброчесності.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ, ДИСЦИПЛІНИ, ЇХ ТЕМИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. ЛІСІВНИЦТВО

1. Завдання лісівництва та основні принципи його організації.
2. Сучасна класифікація способів рубок лісу.
3. Суцільні рубки.
4. Вибіркові рубки.
5. Поступові рубки.
6. Сучасні технології рубок головного користування та їх лісівницька оцінка.
7. Очистка місць рубок.
8. Види рубок догляду.
9. Організаційно-технічні показники рубок догляду.
10. Рубки догляду в деревостанах різного складу.
11. Санітарні рубки.
12. Лісовідновні, реконструктивні, ландшафтні та рубки переформування.
13. Вибіркова система господарювання.
14. Продуктивність лісу, її види та суть.
15. Шляхи підвищення деревної продуктивності.

2. ДЕКОРАТИВНІ РОЗСАДНИКИ І НАСІННИЦТВО

1. Загальні відомості про декоративні розсадники та насінництво.
2. Основи організаційно-господарського облаштування декоративних розсадників.
3. Сівозміни в постійних розсадниках. Обробіток ґрунту у декоративних розсадниках.
4. Застосування добрив у розсадниках. Зрошення культур у відкритому ґрунті.
5. Генеративне (насінневе) розмноження деревних рослин (вирощування сіянців).
6. Особливості вирощування сіянців деревних та квіткових порід у відкритому і закритому ґрунті.
7. Вегетативне розмноження деревних рослин.
8. Класифікація та загальні положення виробництва великомірного садивного матеріалу.
9. Виробництво садивного матеріалу із закритою кореневою системою.
10. Виробництво садивного матеріалу у маточному відділі.
11. Інвентаризація садивного матеріалу.
12. Планування, організація та облік якості робіт у розсадниках.

3. ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ

1. Роль зелених насаджень у запобіганні шкідливим забрудненням.
2. Історичні етапи розвитку садово-паркового мистецтва.
3. Старовинні парки світу.
4. Садово-паркові об'єкти в структурі міст і сіл.
5. Склад і зміст проекту.

6. Процес дендропроєктування.
7. Архітектурно-художні принципи композицій.
8. Декоративні властивості дерев і чагарників.
9. Декоративні якості дерев'янистих рослин.
10. Основні види газонних трав.
11. Будівництво доріжок і площадок.
12. Використання малих архітектурних форм і елементів благоустрою в озелененні.
13. Посадка дерев чагарників, квітів та їх догляд.
14. Капітальний і поточний ремонт СП об'єктів.
15. Технологічні карти і показники вартості озеленення.
16. Охорона і збереження зелених насаджень.

4. САДОВО-ПАРКОВЕ БУДІВНИЦТВО

1. Стадії проєктування. Проєктно-кошторисна документація. Проєкт організації робіт його призначення, склад та зміст.
2. Організація будівництва об'єктів озеленення. Підготовка до здачі. Акти на приховані роботи. Процес приймання-здачі в експлуатацію.
3. Робочі креслення території планування, їх призначення та методи складання. Роботи по перенесенню проєкту в натуру.
4. Правила утримання і охорони об'єктів озеленення. Основні вимоги. Очистка і облаштування водоймищ в парках. Інвентаризація елементів благоустрою. Охорона об'єктів озеленення.
5. Осушувальна система. Дренажі, їх призначення і класифікація. Методи і способи осушення території об'єктів озеленення.
6. Вертикальне планування території. Геопластика. Вертикальне планування доріг. Картограма земляних робіт. Схема та проєкт вертикального планування.
7. Агротехнічна підготовка територій, відведених під озеленення. Способи і методи окультурення ландшафту. Замінювачі родючих земель.
8. Інженерна підготовка території відведеної під озеленення. Попередні підготовчі роботи. Будівництво та особливості утримання підземних комунікацій.
9. Класифікація та типи вкриття. Технологія будівництва різних типів дорожніх полотен. Особливості будівництва спортивних майданчиків. Догляд та утримання доріжок та майданчиків.
10. Садово-паркові споруди і обладнання. Класифікація та використання. Паркові споруди утилітарного та монументально-декоративного призначення.
11. Догляд та утримання доріжок і майданчиків. Правила експлуатації та догляду за парковими спорудами.
12. Паркові споруди інженерного характеру. Пандусні сходи. Підпірні стінки, їх види та способи будівництва. Способи кріплення берегів, схилів, відкосів.
13. Водойми і гідроспоруди ландшафтних об'єктів. Благоустрій природних водойм. Конструкція простої штучної водойми, її будівництво. Басейни, декоративні басейни, гідротехспоруди, принципові питання їх влаштування.

5. ЛУКІВНИЦТВО І ГАЗОНИ

1. Газони — наука про декоративне луківництво.
2. Класифікація газонів. Сучасні тенденції використання газонних трав і суміші у складі ландшафтних композицій.
3. Дерноутворюючі газонні злакові рослини.
4. Дерноутворюючі ґрунтопокривні рослини.
5. Еколого-біологічні особливості газонних рослин в екстремальних умовах.
6. Особливості створення газонного покриття різними методами.
7. Агротехніка створення газону методом посіву газонних трав.
8. Система захисту газонів від шкідників та хвороб.
9. Агротехнічні особливості утримання газонного покриття різного функціонального призначення.

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. До якої групи відносяться деревні породи такі як ялина, ялиця, бук, дуб, граб?
 - А. Світлолюбні.
 - Б. Породи піонери.
 - В. Основні лісо утворювачі.
 - Г. Супутні.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Фаховий іспит проводиться у формі тестового контролю знань. Загальна кількість тестових завдань становить 150, з яких вступнику за допомогою інформаційної системи дистанційної освіти Moodle задається 50. Кожне завдання містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна правильна. Результати фахового іспиту оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів. Оцінювання відповідей здійснюється алгоритмом програми Moodle згідно структури оцінки. Особи, які набрали менше, ніж 100 балів, позбавляються права участі в конкурсі.

Для проведення фахового іспиту норма часу встановлюється не більше однієї астрономічної години.

Структура оцінки

Кількість вірних відповідей з 50 питань	Оцінка за шкалою 100-200 балів	Кількість вірних відповідей з 50 питань	Оцінка за шкалою 100-200 балів
1	102	26	152
2	104	27	154
3	106	28	156
4	108	29	158
5	110	30	160
6	112	31	162
7	114	32	164
8	116	33	166
9	118	34	168
10	120	35	170
11	122	36	172
12	124	37	174
13	126	38	176
14	128	39	178
15	130	40	180
16	132	41	182
17	134	42	184
18	136	43	186
19	138	44	188
20	140	45	190
21	142	46	192
22	144	47	194
23	146	48	196
24	148	49	198
25	150	50	200

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Асортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні / С.І. Кузнецов, Ф.М. Левон, В.В. Пушкар; за ред. Ф.М. Левона. К., 2013. 256 с.
2. Бессонова В.П. Рослини квітників. Довідник. Дніпропетровськ: Вид-во «Свідлер А.Л.», 2010. 176 с.
3. Білоус В.І. Декоративне садівництво. Умань, 2005. 296 с.
4. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. К.: Наук, світ, 2001. 299 с.
5. Вотінов М. А. Ландшафтна архітектура : конспект лекцій для студентів 2 курсу денної форми навчання освітнього рівня «бакалавр» із спеціальності 191 – Архітектура та містобудування освітньої програми Архітектура / М. А. Вотінов ; Харків. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 2-е вид., зі змінами. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 73 с URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/228030148.pdf>
6. Галактіонов І.І. Декоративні рослини природної флори України. Довідник. Київ : Вища школа. 1977. 325 с.
7. Григора І.М., Шабарова С.І., Алейніков І.М. Ботаніка. Навчальний посібник. Київ : Фітосоціоцентр. 2000. 196 с.
8. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій території. Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. К.: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2012. 61 с.
9. Дендрофлора України. Дикорослі і культивовані дерева і кущі. Покритонасінні : довідник / М. А. Кохно, Н. М. Трофименко, Л. І. Пархоменко та ін. Київ : Фітосоціоцентр, 2005. Ч. 2. 716 с.
10. Дендрофлора України. Дикорослі та культивовані дерева й кущі. Голонасінні / за ред. С.І. Кузнецова. К.: Вища школа, 2001. 205 с.
11. Дендрофлора України. Дикорослі та культивовані дерева й кущі. Покритонасінні. / за ред. М.А. Кохна. Частина І. К.: Вища школа, 2002. 448 с.
12. Дідур І. М., Прокопчук В. М., Циганська О. І., Циганський В. І. Газони: технологічні особливості створення та експлуатації : навч. посіб. Вінниця: ВНАУ, 2019. 293 с.
13. Заячук В. Я. Дендрологія: [Підручник]. Львів: Априорі, 2008. 656 с.
14. Заячук В.Я. Дендрологія. Голонасінні: Навчальний посібник. Львів : ТзОВ «Фірма Камула». 2005. 176с.
15. Заячук В.Я. Дендрологія. Покритонасінні: Навчальний посібник. Львів : ТзОВ «Фірма Камула». 2004. 408с.
16. Заячук В.Я. Дендрологія: навчальний посібник. Львів: СПОЛОМ, 2014. 676 с.
17. Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень у містах і селищах міського типу України: ГКН 03. 08. 007 2002: Затверджено наказом Держбуду України 24.12. 2001 № 226. К., 2002. 20 с.
18. Історико-містобудівні дослідження Києва: наукова монографія / за ред. Вечерського В. В., відп. за вип. Середюк О. М. Київ : Фенікс, 2011. 454 с.
19. Іщук Л.П., Олешко О.Г., Черняк В.М., Козак Л.А. Квітникарство / за ред. канд. біол. наук Л.П. Іщук. Біла Церква, 2014. 292 с. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія: Навч. посіб. К.: Вища школа, 2003. 199 с.

20. Калініченко О. А. Декоративна дендрологія. Навчальний посібник. К.: Вища школа, 2003. 199 с.
21. Кохановський В.М., Коваленко І.М. Декоративна дендрологія. Навчальний посібник. Суми: "Сумський національний аграрний університет", 2013. 283 с. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць. Львів: Світ, 2008. 456 с. 11.
22. Кохно М.А., Кузнецов С.І. Методичні рекомендації щодо добору дерев та кущів для інтродукції в Україні. Київ : Фітосоціоцентр, 2005. 48с.
23. Кохно М.А., Пархоменко Л.І., Зарубенко А.У. та ін. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Частина І. Довідник. Київ : Фітосоціоцентр. 2002. 448 с., іл.
24. Кохно М.А., Трофименко Н.М., Пархоменко Л.І. та ін. Дендрофлора України. Дикорослі й культивовані дерева і кущі. Покритонасінні. Частина ІІ. Довідник Київ : Фітосоціоцентр. 2005. 716 с.
25. Крижанівська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну: Підручник. К.: Ліра-К, 2009. 218 с.
26. Крижановська Н. Я., Вотінов М. А., Смірнова О. В. Основи ландшафтно́ї архітектури та дизайну : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 348 с.
27. Кузнецов С. І., Пушкар В. В., Клименко Ю. О. Ландшафтне і архітектурне проектування. К., 2003. 61 с.
28. Кучерявий В.П. Історія ландшафтно́ї архітектури. Підручник. Львів: «Новий світ – 2000», 2020. 702 с.
29. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура : підручник. Львів: «Новий Світ-2000», 2017, 521 с.
30. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць. Львів, Світ, 2005. 455 с.
31. Кучерявий В.П. Сади і парки Львова. Львів: Світ, 2008. 360 с.
32. Ландшафтний фітодизайн з основами біотехнології: підручник Ч. 1. / А.М. Кабар, Ю.В. Лихолат, І.О. Зайцева, О.О. Дідур, О.Є. Пахомов, Л.П. Кузьміна, І.М. Коваленко, Т.В. Скляр, Т.Ю. Лихолат. Дніпро Ліра, 2021. 196 с.
33. Лаптев О.О. Інтродукція та акліматизація рослин з основами озеленення. Київ : Фітосоціоцентр. 2001. 128с.
34. Липа О.Л. Аптека́рські, ботанічні й акліматизаційні сади як інтродукційні осередки. Труды Ботанічного саду АН УРСР. Том 1. Київ, 1949. С. 49-65.
35. Липа О.Л. Дендрологія з основами акліматизації. Київ : Вища школа. 1977. 224 с.
36. Наказ від 10.04.2006 № 105 Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України.
37. Осіпов М.Ю. Використання програми Realtime Landscaping Architect у проектуванні ландшафтних об'єктів. Перспективи розвитку садово-паркового господарства : матер. наук.-практ. Інтернет-конференції (25 листопада 2020 року), Умань : Уманський НУС, 2020. С.89-91.
38. Осіпов М.Ю. Програма Lumion як один із інструментів виразності думки ландшафтного дизайнера. Перспективи розвитку лісового і садово-

паркового господарства : матер. наук.-практ. Інтернет-конференції (29 листопада 2022 року), Умань : УНУС, 2022. 67–69 с.

39. Основи ландшафтної архітектури та дизайну : підручник / Н. Я. Крижановська, М. А. Вотінов, О. В. Смірнова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 348 с.

40. Правила охорони праці в міському зеленому господарстві, ДН АОР 9.0.00-1-07-00 : Наказ МЖКГ від 06.10.00 № 270. К., 2002. 27 с.

41. Правила утримання зелених насаджень міст та інших населених пунктів України : Наказ МДЖКГ від 10.04.06 № 105. К. : Держбуд України, 2006. 18 с.

42. Червона книга України. Рослинний світ. За ред. Я.П. Дідуха. Київ : Глобалконсалтинг. 2009. 900 с.

43. Шовган А.Д. Дендрологія. Навчальний посібник. Львів : УкрДЛТУ. 2001. 152 с.